

Persbericht

Brussel, 10 december 2019

FANC publiceert jaarrapport radiologisch toezicht

Het FANC heeft zijn jaarrapport 2018 over het radiologisch toezicht in België gepubliceerd. Vorig jaar werden in totaal 19.200 radioactiviteitsmetingen uitgevoerd op bijna 4.330 stalen. Uit de resultaten blijkt dat de situatie over het algemeen uitstekend is. De metingen in het Belgische leefmilieu hebben met andere woorden geen bijzondere problemen aan het licht gebracht. Ook de kerncentrales hadden een verwaarloosbare, zelfs niet-detecteerbare radiologische impact op het leefmilieu.

Radioactiviteit is overal van nature aanwezig, in het menselijk lichaam en in alles rondom ons. Daarnaast kan radioactiviteit ook het gevolg zijn van menselijke activiteiten, zoals radiologische toepassingen in bijvoorbeeld de nucleaire geneeskunde of de uitbating van kernreactoren. De afdeling 'Radiologisch toezicht op het grondgebied' van het FANC controleert in heel het land het niveau van kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit in de lucht, de regen, oppervlaktewateren en drinkwater, bodems en afzettingen van rivieren, de kuststreek en voeding.

De meting van de radioactiviteitsniveaus in ons leefmilieu maakt deel uit van de opdracht van het FANC, dat als missie heeft de bevolking, de werknemers en het leefmilieu te beschermen tegen het gevaar van ioniserende straling. Daarnaast bestaan er internationale afspraken en verdragen waartoe België is gebonden en die worden uitgevoerd door het FANC. Het Agentschap draagt ook actief bij tot het opstellen en toepassen van internationale verordeningen en richtlijnen.

Meetresultaten 2018

Ioniserende straling is onzichtbaar. Je kan ze ook niet ruiken, voelen of horen. Je kan ze enkel meten. Het FANC gebruikt twee methoden voor zijn radiologische monitoring: een continue meting van de lokale omgevingsradioactiviteit via het automatische TELERAD-netwerk* en een punctuele controle via metingen en staalnames ter plaatse.

De metingen van 2018 hebben uitgewezen dat er zich geen belangrijke problemen hebben voorgedaan op Belgisch grondgebied. Globaal genomen lag het niveau van de radioactiviteit van kunstmatige oorsprong veel lager dan dat van de natuurlijk voorkomende radioactiviteit of was de kunstmatige radioactiviteit zelfs niet waarneembaar.

Verder toont de monitoring ook aan dat de aanwezigheid van natuurlijke radioactiviteit in grote mate wordt bepaald door de aard van de bodem: de rotsachtige ondergrond in het zuiden van het land bevat meer natuurlijke radioactiviteit dan de zandbodems in het noorden van het land. Dat vertaalt zich in een hogere dosis ioniserende straling en grotere concentraties van radioactief radongas.

*TELERAD is een netwerk van maar liefst 250 meetstations over heel België dat continu de radioactiviteit opvolgt. Alle meetpunten van het netwerk zijn verbonden met een centraal systeem dat automatisch wordt gealarmeerd als er abnormale verhogingen van de radioactiviteit worden gedetecteerd. Het FANC volgt de meetwaarden de klok rond op en waakt zo over het leefmilieu en de gezondheid van de bevolking. Het FANC publiceert de meetwaarden ook in real time op www.telerad.be.

Uiteraard onderzoekt het FANC elke afwijking met een mogelijk risico voor de bevolking en treft het indien nodig passende maatregelen. Zo organiseert het Agentschap jaarlijks een radoncampagne, om mensen ertoe aan te sporen het radongehalte in hun woning te meten. Een te hoge radonconcentratie in gebouwen kan in veel gevallen eenvoudig worden verholpen door een betere ventilatie.

Aandachtspunt

Hoewel de radiologische situatie in België globaal genomen goed is, merkt het FANC toch een meetbare, maar geringe stralingsimpact op het milieu op ter hoogte van de rivierbekkens Grote Laak-Molse Nete-Grote Nete en Winterbeek-Demer, die allebei naar de Schelde stromen. De hogere concentraties aan radioactieve stoffen in die bekkens zijn een gevolg van de historische verontreiniging veroorzaakt door de lozingen van de voormalige fosfaatindustrie in de Kempen (Grote Laak en Winterbeek) en de historische lozingen van de nucleaire bedrijven in Mol-Dessel (Molse Nete).

De huidige bestemming van de betrokken gebieden vereist geen verdere maatregelen om de bevolking te beschermen tegen straling. Mocht er in de toekomst bijvoorbeeld gebouwd of gegraven worden, dan zal het FANC analyseren wat er moet gebeuren op het gebied van stralingsbescherming. Het FANC blijft de verontreinigingen in ieder geval van nabij opvolgen, in nauwe samenwerking met de betrokken regionale autoriteiten en de lokale actoren.

Meer info:

- Volledig verslag van het radiologisch toezicht: <https://fanc.fgov.be/nl/radiologisch-toezicht-op-het-belgisch-grondgebied>
- Radon: <https://fanc.fgov.be/nl/radon>
- Infodossier Netebekken: <https://fanc.fgov.be/nl/informatiedossiers/radioactiviteit-het-leefmilieu/verontreinigde-sites/radioactieve-verontreiniging>

Contact:

Woordvoester: Ines Venneman, tel.: +32 (0)2 289 20 49 – e-mail: ines.venneman@fanc.fgov.be

www.fanc.fgov.be

@FANC_AFCN

Het **Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC)** is de Belgische toezichthouder voor de nucleaire sector. Het Agentschap is een parastatale openbare instelling van openbaar nut van categorie C, met rechtspersoonlijkheid. Het werd opgericht in het kader van de wet van 15 april 1994 met betrekking op de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortvloeiende gevaren op het Belgische grondgebied. Het Agentschap valt onder de voogdij van de minister van Binnenlandse Zaken. **Het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) heeft als missie de gezondheid van de bevolking, de werknemers en het leefmilieu te beschermen tegen het gevaar van ioniserende straling.**